

מן שבוע שעבר

א. <https://www.myascent.org/story12/> Yerachmiel Tilles, in the name of Rabbi Y. Y. Jacobson

ב. תלמוד בבלי מסכת יומא דף ל עמוד א

אמר רב פפא: צואה במקומה אסור לקרות קריאת שמע. היכי דמי? אי דנראית פשיטא, אי דלא נראית לא ניתנה תורה למלאכי השרת! לא צריכא דיושב ונראית, עומד ואינה נראית. ומאי שנא מצואה על בשרו, דאיתמר "צואה על בשרו או שהיו ידיו בבית הכסא רב הונא אמר מותר לקרות קריאת שמע ורב חסדא אמר אסור לקרות קריאת שמע"? במקומה נפיש זוהמא, שלא במקומה לא נפיש זוהמא.

ג. שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן פא סעיף א

קטן שהגיע לכלל שאחר כיוצא בו יכול לאכול כזית דגן בכדי שיוכל גדול לאכול אכילת פרס, מרחיקין מצואתו או ממימי רגליו.

צואה ב"מחנה" (המשך)

ד. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כה עמוד ב

אמר רבא: צואה בעששית מותר לקרות קריאת שמע כנגדה, ערוה בעששית אסור לקרות קריאת שמע כנגדה. צואה בעששית מותר לקרות קריאת שמע כנגדה דצואה בכסוי תליא מילתא והא מיכסיא. ערוה בעששית אסור לקרות קריאת שמע כנגדה "ולא יראה בך ערות דבר" אמר רחמנא והא קמיתחזיא:

ה. חדושי הרשב"א מסכת ברכות דף כה עמוד א

מדערבינהו רחמנא וכתבינהו אתרויהו [צואה וערוה] קאמר שלא יראה... אלא שגלה לך הכתוב שאין ההקפדה בראיית צואה אלא כשהיא מגולה, הא כל שהיא מכוסה שרי, דכתיב "ושבת וכסית את צאתך" והיינו צואה בעששית, דתרתני בעינן [כדי לאסור], או "מחנהו" ונראית מגולה ואפ"ל לאחרים, או שלא במחנהו ונראית לו ממש, הא במכוסה ממנו ומכל אדם שרי ואפילו תוך ארבע אמותיו...

ו. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כב עמוד ב

היה מתפלל ומצא צואה במקומו, אמר רבה אף על פי שחטא תפלתו תפלה. מתקיף ליה רבא והא "זבח רשעים תועבה!" אלא אמר רבא הואיל וחטא, אף על פי שהתפלל תפלתו תועבה.

ז. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כה עמוד א

אמר רב יהודה: ספק צואה אסורה, ספק מי רגלים מותרים. איכא דאמרי אמר רב יהודה ספק צואה בבית מותרת באשפה אסורה, ספק מי רגלים אפילו באשפה נמי מותרין. סבר לה כי הא דרב המנונא דאמר רב המנונא לא אסרה תורה אלא כנגד עמוד בלבד, וכדרכי יונתן דרבי יונתן רמי כתיב "ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ" וכתיב "ויתד תהיה לך וגו' וכסית את צאתך", הא כיצד? כאן בגדולים כאן בקטנים. אלמא קטנים לא אסרה תורה אלא כנגד עמוד בלבד, הא נפול לארעא שרי, ורבנן הוא דגזרו בהו, וכי גזרו בהו רבנן בודאן אבל בספקן לא גזרו.

ח. מצבים של מי רגלים

- מטפיה (מטפיה, וטופח על מנת להטפיה)
- רישומן ניכר
- נבלעו או יבשו

ט. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כה עמוד א

ובודאן עד כמה? אמר רב יהודה אמר שמואל כל זמן שמטפיהין. וכן אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן כל זמן שמטפיהין. וכן אמר עולא כל זמן שמטפיהין.

גניבא משמיה דרב אמר כל זמן שרשומן ניכר...

אמר רבא הלכתא צואה כחרס אסורה, ומי רגלים כל זמן שמטפיהין.

מיתיבי: "מי רגלים כל זמן שמטפיהין אסורין. נבלעו או יבשו מותרים." מאי לאו נבלעו דומיא דיבשו, מה יבשו דאין רשומן ניכר, אף נבלעו דאין רשומן ניכר, הא רשומן ניכר אסור אף על גב דאין מטפיהין! ולטעמיך אימא רישא: "כל זמן שמטפיהין" הוא דאסור, הא רשומן ניכר שרי! אלא מהא ליכא למשמע מינה.

לימא כתנאי: "כלי שנשפכו ממנו מי רגלים אסור לקרות קריאת שמע כנגדו, ומי רגלים עצמן שנשפכו נבלעו מותר לא נבלעו אסור. רבי יוסי אומר כל זמן שמטפחין. "מאי 'נבלעו' ומאי 'לא נבלעו' דקאמר תנא קמא? אילימא 'נבלעו' דאין מטפחין 'לא נבלעו' דמטפחין, ואתא רבי יוסי למימר כל זמן שמטפחין הוא דאסור, הא רשומן ניכר שרי, היינו תנא קמא! אלא 'נבלעו' דאין רשומן ניכר, 'לא נבלעו' דרשומן ניכר, ואתא רבי יוסי למימר כל זמן שמטפחין הוא דאסור, הא רשומן ניכר שרי? לא, דכולי עלמא כל זמן שמטפחין הוא דאסור הא רשומן ניכר שרי, והכא בטופח על מנת להטפח איכא בינייהו:

עביט וגרף של רעי

י. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כה עמוד ב

תנו רבנן "גרף של רעי ועביט של מי רגלים אסור לקרות קריאת שמע כנגדן ואף על פי שאין בהן כלום... בין לפני המטה בין לאחר המטה. רבן שמעון בן גמליאל אומר לאחר המטה קורא, לפני המטה אינו קורא אבל מרחיק הוא ארבע אמות וקורא. רבי שמעון בן אלעזר אומר אפילו בית מאה אמה לא יקרא עד שיוציאם או שיניחם תחת המטה..."

יא. תוספות מסכת ברכות דף כה עמוד ב

גרף של רעי - פי' רש"י של חרס בלוע משמע לפירושו אבל כלי דלא בלע כגון זכוכית אפשר דשרי.

ריח רע

יב. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כד עמוד ב

היה עומד בתפלה ונתעטש ממתין עד שיכלה הרוח וחוזר ומתפלל איכא דאמרי היה עומד בתפלה ובקש להתעטש מרחיק לאחריו ארבע אמות ומתעטש וממתין עד שיכלה הרוח וחוזר ומתפלל...

יג. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כה עמוד א

אתמר: ריח רע שיש לו עיקר: רב הונא אמר מרחיק ארבע אמות וקורא קריאת שמע, ורב חסדא אמר מרחיק ארבע אמות ממקום שפסק הריח וקורא קריאת שמע. תניא כותיה דרב חסדא "לא יקרא אדם קריאת שמע לא כנגד צואת אדם ולא כנגד צואת כלבים ולא כנגד צואת חזירים ולא כנגד צואת תרנגולים ולא כנגד צואת אשפה שריחה רע, ואם היה מקום גבוה עשרה טפחים או נמוך עשרה טפחים יושב בצדו וקורא קריאת שמע ואם לאו מרחיק מלא עיניו. וכן לתפלה ריח רע שיש לו עיקר מרחיק ארבע אמות ממקום הריח וקורא קריאת שמע." אמר רבא לית הלכתא כי הא מתניתא אלא כי הא דתניא "לא יקרא אדם קריאת שמע לא כנגד צואת אדם ולא כנגד צואת חזירים ולא כנגד צואת כלבים בזמן שנתן עורות לתוכן."

בעו מיניה מרב ששת: ריח רע שאין לו עיקר מהו? אמר להו, אתו חזו הני ציפי [=מחצלות] דבי רב דהני גנו והני גרסי? והני מילי בדברי תורה אבל בקריאת שמע לא. ודברי תורה נמי לא אמרן אלא דחבריה, אבל דידיה לא:

יד. תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק ג הלכה ה

תני: מרחיקים מצואת אדם ארבע אמות ומצואת כלבים ארבע אמות, ובשעה שהוא נותן לעורות. רבי ירמיה בשם ר"ז: נבילה שנסרחה צרין להרחיק ממנה ד' אמות.